

Handreiking “werken met csv-bestanden”

Auteur	Richard Willems (richard.willems@i-sociaaldomein.nl)
Datum	17-08-2021
Versie	1.0.

Inleiding

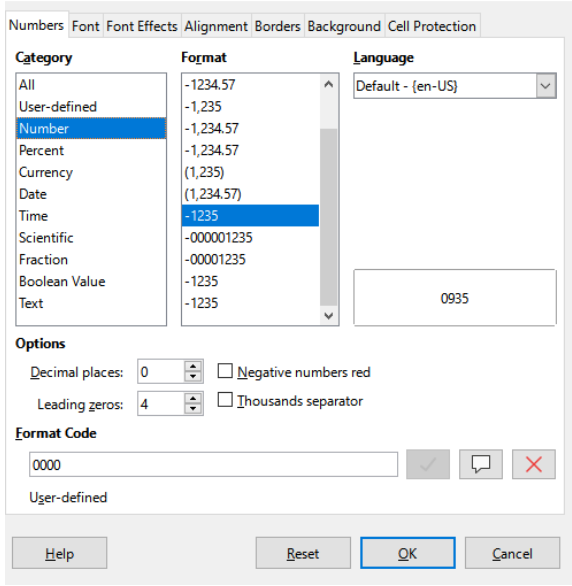
De *Transporttool Woonplaatsbeginsel* die de gegevensoverdracht tussen gemeenten faciliteert maakt gebruik van csv-bestanden, waarmee gemeenten hun lijsten van jeugdigen aan kunnen leveren. De eerste ervaringen met de tool leren dat het correct vullen van deze bestanden, met name voorloopnullen en kommagetallen, bij veel gemeenten tot problemen leidt.

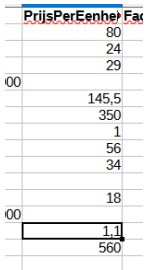
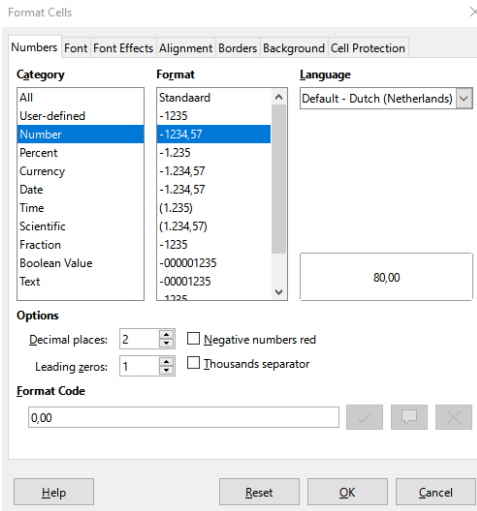
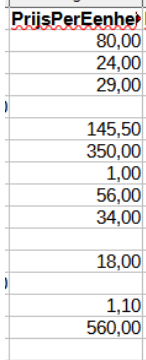
Veel van deze problemen hebben te maken met het feit dat Microsoft Excel gebruikt wordt om de gegevens in de juiste vorm te zetten en vervolgens over te zetten naar csv. Het is niet eenvoudig om de benoemde problemen in Excel op te lossen. Een eenvoudiger alternatief is om gebruik te maken van de, gratis en open source, oplossing *LibreOffice Calc*. Dit gratis pakket gaat veel zuiverder om met gegevens en maakt het eenvoudiger om correcte csv-bestanden op te leveren.

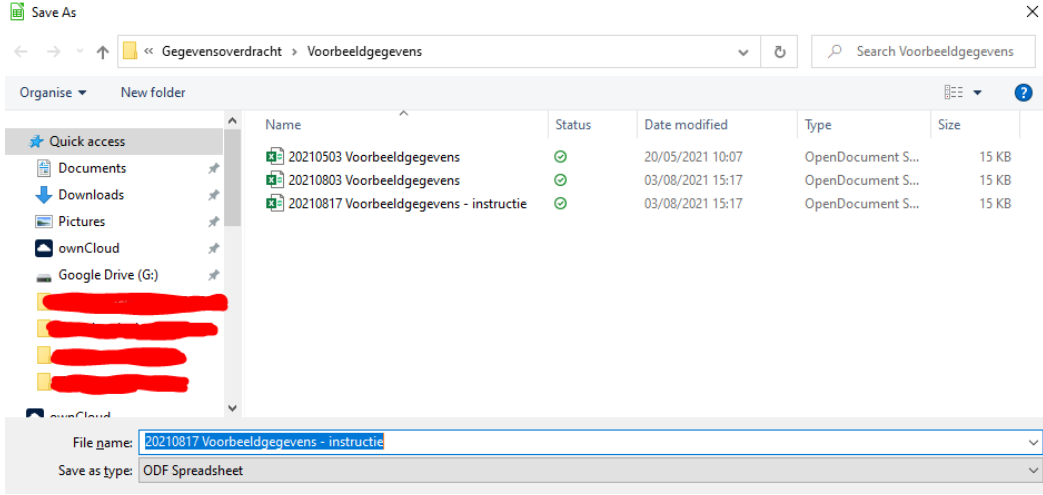
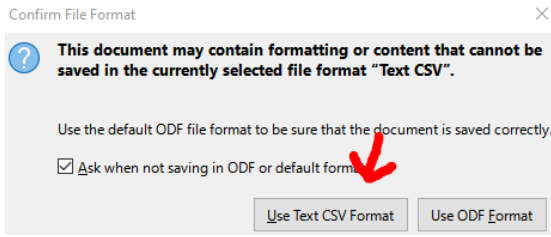
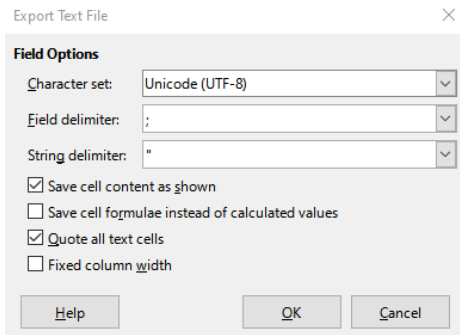
Deze handreiking bevat een stap voor stap instructie om met LibreOffice Calc een gegevensbestand klaar te maken en dit op te slaan als (correct) csv-bestand. De instructies gaan er van uit dat LibreOffice geïnstalleerd in het Engels is en dat de gegevens, eventueel in Excel, al zijn klaargezet. Wanneer LibreOffice in het Nederlands geïnstalleerd is werkt de instructie grotendeels hetzelfde, maar moet men uiteraard even de Nederlandse vertaling bij de diverse knoppen zoeken.

Instructies

Nr	Instructie																																																																																																
1	<p>Open het bestaande gegevensbestand in LibreOffice Calc. Als er niet eerder aan het bestand gesleuteld is, zullen er standaard geen voorloopnullen en geen kommagetallen te zien zijn. Bijvoorbeeld zoals in onderstaand voorbeeld bij gemeentecodes, BSN en AGB-codes:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>CodeHuidigeGemeent</th> <th>NaamHuidigeGemeent</th> <th>CodeNieuweGemeent</th> <th>NaamNieuweGemeent</th> <th>BSN</th> <th>AGBContractpartn</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>935</td> <td>Maastricht</td> <td>50106211</td> <td>6291106</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>935</td> <td>Maastricht</td> <td>277311573</td> <td>6291106</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>957</td> <td>Roermond</td> <td>155652394</td> <td>6291106</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>957</td> <td>Roermond</td> <td>41415401</td> <td>22220617</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>984</td> <td>Venray</td> <td>286258791</td> <td>22220617</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>984</td> <td>Venray</td> <td>286258791</td> <td>22220617</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>984</td> <td>Venray</td> <td>269424489</td> <td>6291106</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>984</td> <td>Venray</td> <td>202712291</td> <td>98103075</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>984</td> <td>Venray</td> <td>202712291</td> <td>22220617</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>984</td> <td>Venray</td> <td>202712291</td> <td>98100007</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td></td> <td>907</td> <td></td> <td>255354976</td> <td>94064917</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td></td> <td>907</td> <td></td> <td>255354976</td> <td>98100007</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>268</td> <td>Nijmegen</td> <td>162908064</td> <td>6291106</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>268</td> <td>Nijmegen</td> <td>162908064</td> <td>6291105</td> </tr> <tr> <td>983</td> <td>Venlo</td> <td>268</td> <td>Nijmegen</td> <td>200883616</td> <td>22220617</td> </tr> </tbody> </table>	CodeHuidigeGemeent	NaamHuidigeGemeent	CodeNieuweGemeent	NaamNieuweGemeent	BSN	AGBContractpartn	983	Venlo	935	Maastricht	50106211	6291106	983	Venlo	935	Maastricht	277311573	6291106	983	Venlo	957	Roermond	155652394	6291106	983	Venlo	957	Roermond	41415401	22220617	983	Venlo	984	Venray	286258791	22220617	983	Venlo	984	Venray	286258791	22220617	983	Venlo	984	Venray	269424489	6291106	983	Venlo	984	Venray	202712291	98103075	983	Venlo	984	Venray	202712291	22220617	983	Venlo	984	Venray	202712291	98100007	983		907		255354976	94064917	983		907		255354976	98100007	983	Venlo	268	Nijmegen	162908064	6291106	983	Venlo	268	Nijmegen	162908064	6291105	983	Venlo	268	Nijmegen	200883616	22220617
CodeHuidigeGemeent	NaamHuidigeGemeent	CodeNieuweGemeent	NaamNieuweGemeent	BSN	AGBContractpartn																																																																																												
983	Venlo	935	Maastricht	50106211	6291106																																																																																												
983	Venlo	935	Maastricht	277311573	6291106																																																																																												
983	Venlo	957	Roermond	155652394	6291106																																																																																												
983	Venlo	957	Roermond	41415401	22220617																																																																																												
983	Venlo	984	Venray	286258791	22220617																																																																																												
983	Venlo	984	Venray	286258791	22220617																																																																																												
983	Venlo	984	Venray	269424489	6291106																																																																																												
983	Venlo	984	Venray	202712291	98103075																																																																																												
983	Venlo	984	Venray	202712291	22220617																																																																																												
983	Venlo	984	Venray	202712291	98100007																																																																																												
983		907		255354976	94064917																																																																																												
983		907		255354976	98100007																																																																																												
983	Venlo	268	Nijmegen	162908064	6291106																																																																																												
983	Venlo	268	Nijmegen	162908064	6291105																																																																																												
983	Venlo	268	Nijmegen	200883616	22220617																																																																																												

2	<p>Selecteer alle kolommen met gemeentecodes (dit zijn de kolommen <i>CodeHuidigeGemeente</i> en <i>CodeNieuweGemeente</i>), klik op de rechtermuisknop en kies de optie <i>format cells</i>. Eventueel kan ook met de toetsencombinatie CTRL+1 hetzelfde menu geopend worden.</p>																																																																																																																																								
3	<p>Typ in het veld <i>Format Code</i> vier keer het getal 0. Dit zorgt ervoor dat het veld altijd met vier cijfers gevuld moet worden, eventueel voorafgegaan door nullen. Dat ziet er als volgt uit:</p> 																																																																																																																																								
4	<p>Druk op <i>OK</i>. De gemeentecodes zijn nu correct.</p>																																																																																																																																								
5	<p>Herhaal stappen 3 en 4 voor het veld met BSN-nummers. Gebruik nu 9 nullen in het veld <i>Format Code</i> om ervoor te zorgen dat oude BSN-nummers automatisch worden aangevuld met voorlooppullen.</p>																																																																																																																																								
6	<p>Herhaal stappen 3 en 4 voor de velden met AGB-codes (dit zijn de kolommen <i>AGBContractpartner</i> en <i>AGBUitvoerder</i>). Gebruik nu 8 nullen in het veld <i>Format Code</i> om ervoor te zorgen dat alle AGB-codes uit 8 cijfers bestaan, eventueel voorafgegaan door voorlooppullen.</p>																																																																																																																																								
7	<p>Herhaal stappen 3 en 4 voor de velden met eenheden (dit zijn de kolommen <i>Eenheid</i> en <i>FacturatieEenheid</i>). Gebruik nu 2 nullen in het veld <i>Format Code</i> om ervoor te zorgen dat alle eenheden uit 2 cijfers bestaan, eventueel voorafgegaan door voorlooppullen.</p>																																																																																																																																								
7	<p>De betreffende velden zien er nu als volgt uit:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">A</th> <th style="width: 10%;">B</th> <th style="width: 10%;">C</th> <th style="width: 10%;">D</th> <th style="width: 10%;">E</th> <th style="width: 10%;">F</th> <th style="width: 10%;">G</th> <th style="width: 10%;">H</th> </tr> <tr> <th>CodeHuidigeGemeente</th> <th>NaamHuidigeGemeente</th> <th>CodeNieuweGemeente</th> <th>NaamNieuweGemeente</th> <th>BSN</th> <th>AGBContractpartner</th> <th>NaamContractpartner</th> <th>AGBUitvoerder</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0935</td><td>Maastricht</td><td>050106211</td><td>06291106</td><td>Mutsaersstichting</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0935</td><td>Maastricht</td><td>277311573</td><td>06291106</td><td>Mutsaersstichting</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0957</td><td>Roermond</td><td>155652394</td><td>06291106</td><td>Mutsaersstichting</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0957</td><td>Roermond</td><td>041415401</td><td>22220617</td><td>Rubicon Jeugdzorg</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0984</td><td>Venray</td><td>286258791</td><td>22220617</td><td>Rubicon Jeugdzorg</td><td>98103075</td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0984</td><td>Venray</td><td>286258791</td><td>22220617</td><td>Rubicon Jeugdzorg</td><td>98103075</td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0984</td><td>Venray</td><td>269424489</td><td>06291106</td><td>Mutsaersstichting</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0984</td><td>Venray</td><td>202712291</td><td>98103075</td><td>Xonar</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0984</td><td>Venray</td><td>202712291</td><td>22220617</td><td>Rubicon Jeugdzorg</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0984</td><td>Venray</td><td>202712291</td><td>98100007</td><td>Bureau Jeugdzorg Limbu</td><td>22220617</td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0907</td><td></td><td>255354976</td><td>94064917</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0907</td><td></td><td>255354976</td><td>98100007</td><td></td><td>06291106</td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0268</td><td>Nijmegen</td><td>162908064</td><td>06291106</td><td>Mutsaersstichting</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0268</td><td>Nijmegen</td><td>162908064</td><td>06291105</td><td>Vincent van Gogh</td><td></td></tr> <tr><td>0983</td><td>Venlo</td><td>0268</td><td>Nijmegen</td><td>200883616</td><td>22220617</td><td>Rubicon Jeugdzorg</td><td></td></tr> </tbody> </table>	A	B	C	D	E	F	G	H	CodeHuidigeGemeente	NaamHuidigeGemeente	CodeNieuweGemeente	NaamNieuweGemeente	BSN	AGBContractpartner	NaamContractpartner	AGBUitvoerder	0983	Venlo	0935	Maastricht	050106211	06291106	Mutsaersstichting		0983	Venlo	0935	Maastricht	277311573	06291106	Mutsaersstichting		0983	Venlo	0957	Roermond	155652394	06291106	Mutsaersstichting		0983	Venlo	0957	Roermond	041415401	22220617	Rubicon Jeugdzorg		0983	Venlo	0984	Venray	286258791	22220617	Rubicon Jeugdzorg	98103075	0983	Venlo	0984	Venray	286258791	22220617	Rubicon Jeugdzorg	98103075	0983	Venlo	0984	Venray	269424489	06291106	Mutsaersstichting		0983	Venlo	0984	Venray	202712291	98103075	Xonar		0983	Venlo	0984	Venray	202712291	22220617	Rubicon Jeugdzorg		0983	Venlo	0984	Venray	202712291	98100007	Bureau Jeugdzorg Limbu	22220617	0983	Venlo	0907		255354976	94064917			0983	Venlo	0907		255354976	98100007		06291106	0983	Venlo	0268	Nijmegen	162908064	06291106	Mutsaersstichting		0983	Venlo	0268	Nijmegen	162908064	06291105	Vincent van Gogh		0983	Venlo	0268	Nijmegen	200883616	22220617	Rubicon Jeugdzorg	
A	B	C	D	E	F	G	H																																																																																																																																		
CodeHuidigeGemeente	NaamHuidigeGemeente	CodeNieuweGemeente	NaamNieuweGemeente	BSN	AGBContractpartner	NaamContractpartner	AGBUitvoerder																																																																																																																																		
0983	Venlo	0935	Maastricht	050106211	06291106	Mutsaersstichting																																																																																																																																			
0983	Venlo	0935	Maastricht	277311573	06291106	Mutsaersstichting																																																																																																																																			
0983	Venlo	0957	Roermond	155652394	06291106	Mutsaersstichting																																																																																																																																			
0983	Venlo	0957	Roermond	041415401	22220617	Rubicon Jeugdzorg																																																																																																																																			
0983	Venlo	0984	Venray	286258791	22220617	Rubicon Jeugdzorg	98103075																																																																																																																																		
0983	Venlo	0984	Venray	286258791	22220617	Rubicon Jeugdzorg	98103075																																																																																																																																		
0983	Venlo	0984	Venray	269424489	06291106	Mutsaersstichting																																																																																																																																			
0983	Venlo	0984	Venray	202712291	98103075	Xonar																																																																																																																																			
0983	Venlo	0984	Venray	202712291	22220617	Rubicon Jeugdzorg																																																																																																																																			
0983	Venlo	0984	Venray	202712291	98100007	Bureau Jeugdzorg Limbu	22220617																																																																																																																																		
0983	Venlo	0907		255354976	94064917																																																																																																																																				
0983	Venlo	0907		255354976	98100007		06291106																																																																																																																																		
0983	Venlo	0268	Nijmegen	162908064	06291106	Mutsaersstichting																																																																																																																																			
0983	Venlo	0268	Nijmegen	162908064	06291105	Vincent van Gogh																																																																																																																																			
0983	Venlo	0268	Nijmegen	200883616	22220617	Rubicon Jeugdzorg																																																																																																																																			

8	<p>Selecteer de velden met prijzen (de kolom <i>PrijsPerEenheid</i>). Er vanuit gaande dat de gegevens nog niet bewerkt zijn, zien deze gegevens er als volgt uit:</p>
9	<p>Nadat de kolom geselecteerd is, open dan opnieuw het menu <i>Format Cells</i> via de rechtermuisknop of door de toetsencombinatie CTRL+1 te drukken.</p>
10	<p>Vul het veld <i>Decimal Places</i> met het getal 2. De instellingen zien er nu als volgt uit:</p>
11	<p>Druk op <i>OK</i>. De bedragen zijn nu allen veranderd in getallen met twee getallen achter de komma. Dit ziet er als volgt uit:</p>
12	<p>De voorgaande stappen hebben het bestand volgens de eisen van de transportvoorziening gemaakt. Sla nu het resulterende bestand op als zogenaamd ods-bestand, de standaardvorm voor LibreOffice Calc. Doe dit door in het menu <i>File</i> (linksboven) op de knop <i>Save As</i> te klikken. Eventueel kan ook de toetsencombinatie CTRL+SHIFT+S gebruikt worden.</p>

13	<p>Geef het bestand een naam in het veld <i>File name</i> en zorg dat het <i>Save as type</i> is ingesteld op <i>ODF Spreadsheet</i>. Dit ziet er als volgt uit:</p>
14	<p>Druk op <i>Save</i> om het bestand permanent op te slaan.</p>
15	<p>Open opnieuw het <i>Save As</i> menu via <i>File</i> of via de toetsencombinatie <i>CTRL+SHIFT+S</i>.</p>
16	<p>Kies nu bij <i>Save as type</i> voor <i>Tekst CSV</i>, geef het bestand een naam via <i>File name</i> (dit mag dezelfde naam zijn als het odf-bestand) en druk op <i>Save</i>.</p>
17	<p>LibreOffice Calc geeft nu een melding dat er misschien informatie verloren kan gaan als het bestand wordt opgeslagen als csv-bestand. Deze waarschuwing is in dit geval niet terecht, dus druk op <i>Use Tekst CSV Format</i> om door te gaan:</p>
18	<p>LibreOffice Calc zal nu om een aantal instellingen vragen waarmee het csv-bestand moet worden opgeslagen. Zorg ervoor dat de gekozen opties precies overeenkomen met het volgende voorbeeld:</p>

19	Druk nu op <i>OK</i> en sluit LibreOffice Calc. Het opgeslagen csv-bestand voldoet nu aan de eisen van de transportvoorziening.
----	---